

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ № 207

м. Київ

“ 17 ” 04 2025 р.

Про затвердження порядків
підготовки здобувачів ступеня вищої
освіти доктора філософії з окремих
навчальних дисциплін

Частиною другою статті 27 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» передбачено, що наукові установи можуть здійснювати підготовку докторів філософії за власною освітньо-науковою програмою згідно з отриманою ліцензією на відповідну освітню діяльність або за освітньо-науковою програмою, окремі елементи якої забезпечуються іншими науковими установами та/або закладами вищої освіти, та докторів наук за науковими програмами відповідно до Закону України «Про вищу освіту».

Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України і Центр гуманітарної освіти Національної академії наук України здійснюють підготовку здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії мережі наукових установ Національної академії наук України за державним замовленням з навчальних дисциплін «Іноземна мова професійного спрямування» та «Філософія науки і культури» відповідно.

З метою забезпечення виконання науковими установами Національної академії наук України складових освітньо-наукових програм здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії з навчальних дисциплін «Іноземна мова професійного спрямування» та «Філософія науки і культури», відповідно до пункту 4 Порядку використання коштів державного бюджету, передбачених для здійснення підготовки до державної атестації наукових кадрів Національної

академії наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.03.2025 № 297:

1. Встановити, що виконання освітньої складової програм підготовки здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії мережі наукових установ Національної академії наук України за державним замовленням покладається на:

1.1. Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України з навчальної дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування».

1.2. Центр гуманітарної освіти Національної академії наук України з навчальної дисципліни «Філософія науки і культури».

2. Затвердити:

2.1. Порядок підготовки здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії мережі наукових установ Національної академії наук України за державним замовленням з навчальної дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування» Центром наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України (додається).

2.2. Порядок підготовки здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії мережі наукових установ Національної академії наук України за державним замовленням з навчальної дисципліни «Філософія науки і культури» Центром гуманітарної освіти Національної академії наук України (додається).

3. Рекомендувати науковим установам Національної академії наук України, які здійснюють підготовку здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії, передбачати виконання освітньої складової з дисциплін «Іноземна мова професійного спрямування» та «Філософія науки і культури» в Центрі наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України і Центрі гуманітарної освіти Національної академії наук України відповідно. Водночас при проведенні акредитації освітньо-наукових програм необхідно забезпечити відповідність окремих освітніх складових Порядку підготовки здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії мережі наукових установ Національної академії наук України за державним замовленням з

навчальної дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування» та Порядку підготовки здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії мережі наукових установ Національної академії наук України за державним замовленням з навчальної дисципліни «Філософія науки і культури».

4. Взяти до відома, що бюджетне фінансування освітньої діяльності Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України і Центру гуманітарної освіти Національної академії наук України здійснюється за бюджетною програмою за КПКВК 6541200 «Підготовка до державної атестації наукових кадрів Національної академії наук України».

5. Розпорядження Президії Національної академії наук України від 30.05.2016 № 328 «Про забезпечення виконання в НАН України освітньої складової освітньо-наукової програми аспірантури з загальнонаукових філософських та мовних компетентностей» визнати таким, що втратило чинність.

6. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на Відділ наукових і керівних кадрів Національної академії наук України.

Президент
Національної академії наук України
академік НАН України

В.о.головного вченого секретаря
Національної академії наук України
академік НАН України

Анатолій ЗАГОРОДНІЙ

Вячеслав БОГДАНОВ

**Порядок підготовки здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії
мережі наукових установ Національної академії наук України за державним
замовленням з навчальної дисципліни «Філософія науки і культури» у
Центрі гуманітарної освіти Національної академії наук України**

Загальні положення

1. Цей Порядок визначає механізм підготовки здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії мережі наукових установ Національної академії наук України (далі – НАН України) за державним замовленням з навчальної дисципліни «Філософія науки і культури» у Центрі гуманітарної освіти Національної академії наук України.

2. Центр гуманітарної освіти НАН України (далі – ЦГО НАН України або Центр) здійснює підготовку здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії наукових установ НАН України з дисципліни «Філософія науки і культури» як окремого елемента освітньо-наукових програм наукових установ НАН України. Навчальна дисципліна «Філософія науки і культури» передбачає підготовку здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії (далі – здобувачі) в межах обсягів кредитів ЄКТС (Європейська система трансферу і накопичення кредитів), визначених індивідуальними навчальними планами здобувачів мережі наукових установ НАН України за державним замовленням та згідно з вимогами щодо набуття загальнонаукових (філософських) компетентностей освітніх компонентів освітньо-наукових програм, за якими за державним замовленням здійснюється підготовка здобувачів наукової установи НАН України, яка подала запит.

ЦГО НАН України здійснює провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти згідно з відповідною ліцензією.

3. Метою підготовки здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії наукових установ НАН України з дисципліни «Філософія науки і культури» є оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, методологічної культури науковця, його креативного мислення, філософського осмислення шляхів формулювання нових ідей, історичного досвіду розв'язання проблем в галузі дослідницько-інноваційної діяльності, професійної наукової етики, необхідності теоретичного і практичного усвідомлення науковцем своєї історичної місії в розв'язанні соціальних, економічних, технічних і гуманітарних проблем людського буття сьогодення та майбутнього.

Загальнонаукова (філософська) підготовка здобувачів

4. Підготовка здобувачів з навчальної дисципліни «Філософія науки і культури» здійснюється відповідно до робочих навчальних програм загальнонаукової (філософської) підготовки докторів філософії, що

розробляються кафедрою філософії, кафедрою філософії науки та культурології, розглядаються Вченою радою і затверджуються наказом директора Центру. Програма переглядається і затверджується щорічно.

5. Наукові установи НАН України подають до Центру запити зі списком здобувачів, які планують відвідувати заняття, і копіями наказів про їх зарахування до аспірантури.

6. Зарахування до навчальних груп із загальнонаукової (філософської) підготовки здобувачів нового набору наукових установ НАН України, а також здобувачів набору минулих років, які не могли з поважних причин відвідувати заняття у рік зарахування до аспірантури, проводиться наказом директора Центру, в якому вказується прізвище, ім'я та по батькові здобувача, установа, де він навчається, номер навчальної групи та прізвище й ініціали викладача, що веде заняття у цій групі.

7. Підготовка триває впродовж навчального року і становить 180 академічних годин (6 кредитів ЄКТС) аудиторних занять (лекційні заняття 51 год, семінарські заняття 64 год та самостійна робота 65 год).

8. Набір до навчальних груп здійснюється до 25 жовтня кожного навчального року на підставі запитів наукових установ НАН України та копій наказів про зарахування здобувачів до аспірантури.

9. Заняття у групах із загальнонаукової (філософської) підготовки здобувачів розпочинаються з 01 листопада і тривають до 01 червня поточного навчального року відповідно до графіка навчального процесу, який розробляє відділ підготовки аспірантів і затверджує директор Центру.

10. У разі неможливості відвідувати заняття з тих чи інших поважних причин у групі за затвердженим розкладом здобувач може звернутися до викладача, розклад занять якого його влаштовує, і за його згоди написати заяву до відділу підготовки аспірантів Центру з проханням про переведення на навчання до групи цього викладача. Відділ підготовки аспірантів має забезпечити внесення відповідних змін до наказу та персонального складу навчальної групи, виключивши здобувача зі складу однієї групи і включивши його до іншої.

11. У виняткових випадках (період воєнного стану, постійна професійна зайнятість слухача групи, його тривалі відрядження, зтяжна хвороба тощо, які підтверджуються відповідними офіційними документами) заняття проводяться дистанційно. В окремих випадках, за рішенням завідувача кафедри, може також практикуватися навчання за індивідуальним графіком. При цьому здобувач має повністю виконувати вимоги програми з навчальної дисципліни «Філософія науки та культури» і вчасно звітувати викладачеві про хід її самостійного опрацювання під час призначених викладачем консультацій.

12. Одна академічна година занять у Центрі становить 45 астрономічних хвилин.

13. Наповнення лекційного потоку становить не більше 50 осіб, навчальної групи – не більше 15 осіб.

14. Протягом навчального року здобувачі мають виконувати вимоги програми з навчальної дисципліни «Філософія науки та культури».

15. Викладачі ведуть облік відвідування занять здобувачами та

виконання свого навчального навантаження у кожному лекційному потоці та навчальній групі й звітують про це відділу підготовки аспірантів Центру щомісячно.

16. За рахунок бюджетних коштів можуть навчатися лише здобувачі очної (денної, вечірньої) форми здобуття освіти за державним замовленням.

Умови допуску здобувачів до складання підсумкового іспиту

17. До підсумкового іспиту допускаються здобувачі навчальних груп, які виконали програму з навчальної дисципліни «Філософія науки та культури».

18. Здобувачі мають підготувати та подати за місяць до початку екзаменаційної сесії реферат з затвердженої викладачем теми.

Складання підсумкового іспиту

19. Підсумкові іспити з навчальної дисципліни «Філософія науки та культури» проводяться щороку після завершення навчання у червні.

20. Прийом підсумкових іспитів здійснює екзаменаційна комісія, яка створюється за наказом директора Центру і до складу якої входять директор Центру (голова) та три члени комісії (керівник семінарської групи і два викладачі кафедр).

21. Наказ про складання підсумкового іспиту здобувачами, які виконали програму з навчальної дисципліни «Філософія науки та культури», готується завідувачем відділу підготовки аспірантів і видається директором Центру не пізніше, ніж за 10 днів до початку сесії.

22. Підсумкові іспити проводяться за розкладом, складеним відділом підготовки аспірантів і затвердженим директором Центру.

23. Перед початком іспиту здобувач зобов'язаний пред'явити екзаменаційній комісії паспорт або інший документ, що посвідчує особу.

24. На проведення підсумкового іспиту голові та кожному члену екзаменаційної комісії відводиться 1 академічна година. Екзаменаційна група має включати не більше 10 здобувачів.

25. Документами, що є невід'ємними складовими для визначення загальної оцінки на підсумковому іспиті, є атестаційний лист здобувача, у якому підсумовується його успішність протягом навчального року, оцінка за реферат та протокол складання підсумкового іспиту, де фіксуються продемонстровані знання на іспиті, на підставі чого встановлюється середній бал відповідно оцінки ECTS (оцінки за національною шкалою).

26. Успішним вважається складання іспиту, якщо оцінка здобувача за стобальною шкалою є задовільною (E60-63, D64-73), доброю (C74-81, B82-89) і відмінною (A 90-100).

27. Протокол підсумкового іспиту датується днем його проведення і підписується головою та всіма членами екзаменаційної комісії та зберігається в архіві Центру протягом 10 років. Нумерація протоколів здійснюється впродовж екзаменаційної сесії.

28. На підсумковому іспиті комісія оформлює загальну відомість про його складання здобувачами, яка підписується головою та всіма членами

екзаменаційної комісії і датується днем проведення іспиту й зберігається в архіві Центру протягом 10 років.

29. На підставі зазначених у п.25 цього Порядку екзаменаційних документів, здобувачу видається посвідчення про складання підсумкового іспиту з навчальної дисципліни «Філософія науки та культури» за підписом директора Центру.

30. Форми протоколу підсумкового іспиту, атестаційного листа здобувача і посвідчення про складання підсумкового іспиту затверджуються Вченою радою Центру.